

UZASADNIENIE

Niniejszy projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia dla ministra właściwego do spraw administracji publicznej do ustalenia wykazu urzędowych nazw miejscowości i ich części – zawartego w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U. Nr 166, poz. 1612 oraz z 2005 r. Nr 17, poz. 141).

Ze względu na objętość i zakres tego aktu (ok. 104.000 nazw) oraz wymogi proceduralne powstała konieczność przystąpienia do szeroko zakrojonych prac nad ww. wykazem. W tym celu gminy były zobowiązane do dokonania rzetelnej analizy urzędowego nazewnictwa oraz określeń rodzajów wszystkich miejscowości położonych na terenach wiejskich i miejskich. Analiza urzędowego nazewnictwa polegała na zbadaniu następujących rejestrów: *Wykazu urzędowych nazw miejscowości w Polsce*, wprowadzonego w życie zarządzeniem Nr 15 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 10 lipca 1980 r. w sprawie ustalenia wykazu miejscowości w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. Urz. MAGTiOŚ Nr 4, poz. 9) wraz ze zmianami dokonanymi po 1980 r. zawartymi w rozporządzeniach (zarządzeniach) ministra właściwego do spraw administracji publicznej ogłoszonych w Dziennikach Ustaw i Monitorach Polskich, oraz otrzymanego z Głównego Urzędu Statystycznego, krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju (TERYT), pod kątem poprawności nazw wszystkich miejscowości. Od 2004 r. do końca 2011 r. trwała weryfikacja urzędowego nazewnictwa miejscowości na terenie Polski.

Pojawienie się ewentualnych rozbieżności w brzmieniu i pisowni nazw oraz określeń rodzajów miejscowości stanowiło podstawę do wystąpienia rad gmin do ministra właściwego do spraw administracji publicznej z wnioskami dotyczącymi ustalenia, zmiany lub zniesienia urzędowych nazw i zmian określeń rodzajów miejscowości. Wnioski przygotowane na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 166, poz. 1612, z późn. zm.) były przekazywane za pośrednictwem wojewodów do ministra właściwego do spraw administracji publicznej. Wnioski te, zgodnie z procedurą, zostały rozpatrzone i zaopiniowane przez Komisję Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych. Pozytywnie rozpatrzona zmiana została ujęta w stosownych rozporządzeniach ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż w 2004 r. szacowano, że liczba wszystkich miejscowości z terenu całego kraju wynosi ok. 110 tysięcy. Opracowany wykaz urzędowych nazw miejscowości i ich części (zwany dalej – wykazem) zawiera ok. 104 tysięcy nazw – różnica ta spowodowana jest licznymi wnioskami o zniesienie nazw miejscowości.

Podstawą wyjściową do opracowania niniejszego wykazu był *Wykaz urzędowych nazw miejscowości w Polsce* wprowadzony w życie zarządzeniem Nr 15 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 10 lipca 1980 r. w sprawie ustalenia wykazu miejscowości w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. Urz. MAGTiOŚ Nr 4, poz. 9), oraz zmiany formalne dokonane po 1980 r., opublikowane w Dziennikach Ustaw i Monitorach Polskich.

W celach porównawczych sięgano do źródeł o charakterze historycznym: *Skorowidza miejscowości Rzeczypospolitej Polskiej*, opracowanego na podstawie Pierwszego Spisu Ludności z 1921 r., *Spisu miejscowości PRL*, wydanego przez Wydawnictwo Komunikacji i Łączności w 1967 r.

Wykaz zawiera nazwy miast, wsi, osad, kolonii, przysiółków oraz nazwy części wsi i miast, również z uwzględnieniem ostatnich zmian, które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. na mocy rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 27 grudnia

2011 r. w sprawie ustalenia, zmiany i zniesienia urzędowych nazw niektórych miejscowości oraz ustalenia nazw niektórych obiektów fizjograficznych (Dz. U. Nr 291, poz. 1711), a także rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2011 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz zmiany siedzib władz niektórych gmin (Dz. U. Nr 158, poz. 937).

Wszystkie nazwy w wykazie zostały ułożone według kolejności alfabetycznej. W przypadku nazw jednobrzmiących o pierwszeństwie decydowała alfabetyczna kolejność województwa, a następnie odpowiednio – kolejność powiatu, gminy. W sytuacji występowania jednakowych nazw miejscowości na terenie jednej gminy, nazwy ułożone są według kolejności alfabetycznej rodzaju miejscowości. Jeżeli są to części wsi o kolejności decydowała nazwa miejscowości, do której została przyporządkowana miejscowość. Analogiczna sytuacja dotyczy kolonii oraz przysiółków.

Obok każdej nazwy miejscowości podane jest określenie rodzajowe miejscowości. Dla każdej nazwy miejscowości i części miejscowości podano przynależność do gminy, powiatu i województwa, podano również siedmiocyfrowy identyfikator miejscowości z krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju TERYT. Dla wszystkich miejscowości podana jest nazwa w mianowniku oraz zakończenie dopełniacza. W przypadku nazw miast i wsi podawany jest przymiotnik odmiejscowy.

Ujęty w załączniku w rubr. 6 „Identyfikator” odnosi się do identyfikatora miejscowości pochodzącego z krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju TERYT (Dz. U. z 1998 r. Nr 157, poz. 1031, z późn. zm.). Jest to stały, niepowtarzalny, siedmiocyfrowy symbol miejscowości nadawany każdej miejscowości ujętej w systemie identyfikatorów i nazw miejscowości (SIMC). Nie należy go mylić z identyfikatorem gminy (również siedmiocyfrowym), pochodzącym z systemu identyfikatorów i nazw jednostek podziału terytorialnego kraju (TERC). W odróżnieniu od identyfikatora TERC, którego hierarchiczna budowa odzwierciedla trójstopniowy podział terytorialny kraju i który ulega zmianie w przypadku zmiany charakteru gminy (np. z gminy wiejskiej na miejsko-wiejską) lub przeniesienia jej do innej jednostki nadrzędnej, identyfikator SIMC jednoznacznie identyfikuje konkretną miejscowość (jest do niej na stałe przypisany, nawet w przypadku zmiany jej nazwy, rodzaju, przeniesienia do innej gminy czy włączenia do miasta). Identyfikatory SIMC i TERC dostępne są na stronie internetowej GUS pod adresem: http://www.stat.gov.pl/bip/36_PLK_HTML.htm.

Końcówki dopełniaczy oraz formy przymiotnikowe zostały opracowane przez ekspertów z dziedziny językoznawstwa; przy opracowaniu kierowano się poniżej przedstawionymi zasadami:

I. DOPEŁNIACZE

Formy dopełniaczy były weryfikowane w oparciu o *Wykaz urzędowych nazw miejscowości w Polsce*, wprowadzony w życie zarządzeniem Nr 15 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 10 lipca 1980r. w sprawie ustalenia wykazu miejscowości w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. Urz. MAGTiOŚ Nr 4, poz. 9), *Monitory Polskie z lat 1946-1952*, *Urzędowe nazwy miejscowości i obiektów fizjograficznych z lat 1963-1975* (dalej: UN), słowniki ortograficzne i poprawnościowe, a w razie konieczności także w terenie (telefony lub maile do gmin – dla sprawdzenia, jakie formy używa się lokalnie). W wykazie podaje się zakończenia dopełniaczy, nie końcówkę fleksyjną dopełniacza, by ułatwić użytkownikom stosowanie właściwych form.

Postaci dopełniaczy zostały poprawione w tych przypadkach, w których zmianie uległa norma – pod wpływem uzusu, np. dla nazwy miasta Tychy podaje się dopełniacz Tychów – ta forma stała się panującą wobec do niedawna stosowanej wariantywnej odmiany Tychy – Tychów obok Tych; dla nazwy miasta Turek podaje się dopełniacz Turku wobec do

niedawna używanej formy Turka. Proponowane postaci dopełniaczy są rzeczywiście używane również przez lokalną społeczność.

1. Dopełniacze od nazw jednoczłonowych:

- a) Jeśli **pełna forma** nazwy w dopełniaczu jest dwu- lub kilkusylabowa, wówczas po łączniku (bez spacji) podaje się końcówkę fleksyjną wzbogaconą o poprzedzającą spółgłoskę lub grupę spółgłosek, np. *Biała* – *Białej* (temat fleksyjny to *biał-*, końcówka fleksyjna *-ej*), zatem zapis formy dopełniacza w wykazie: **-lej**;

inne przykłady:

Wólka – *Wólki*: **-ki**,
Spaliska – *Spalisk*: **-lisk**,
Zawada – *Zawady*: **-dy**,
Nieszkowice – *Nieszkowic*: **-wic**,
Regulice – *Regulic*: **-lic**,
Gać – *Gaci*: **-ci**,
Las – *Lasu*: **-su**,
Gaj – *Gaju*: **-ju**.

- b) Jeśli w formie dopełniacza odnotowuje się oboczność (jakościową lub ilościową) w temacie, wówczas ta oboczność jest wyraźnie zaznaczana, np.

Ujków – *Ujkowa*: **-kowa**,
Ostrów – *Ostrowa*: **-rowa**,
Skowronek – *Skowronka*: **-nka**,
Dwór – *Dworu*: **Dworu**, ale *Nowodwór*: **-woru**.

- c) Jeśli nazwa w dopełniaczu przyjmuje postać jednosylabową, wówczas podaje się pełną formę nazwy, np.

Słoje – *Słoi*: **Słoi**,
Sochy – *Soch*: **Soch**,
Piece – *Piec*: **Piec**.

- d) Jeśli w formie dopełniacza występuje spółgłoska podwojona, jest to zaznaczone, np.

Kamienna – *Kamiennej*: **-nnej**.

2. Dopełniacze od nazw zestawionych (bez łącznika):

Zasady ogólne podobne jak w przypadku nazw prostych, a schemat zapisu form dopełniacza od nazw zestawionych przedstawia się następująco:

-zakończenie 1. członu (spacja) -zakończenie 2. członu, np.

Sojczyn Borowy: **-na -wego**,
Sorocza Nózka: **-czej -ki**,
Soroczy Mostek: **-czego -tku**,
Sosnowe Bagno: **-wego -na**,
Stare Kielcze: **-rych Kielcz**.

3. Dopełniacze od nazw zestawionych (z łącznikiem):

-zakończenie 1. członu zgodnie z zasadami ogólnymi (bez spacji) + - (łącznik) + pełna forma dopełniacza 2. członu, np.

Stawiereje-Michałowięta: -rej-Michałowiąt,

Stokowo-Bućki: -wa-Bućków,

Stypułki-Koziołki: -łek-Koziołek,

Sulewo-Kownaty: -wa-Kownat,

Sulin-Strumiłowo: -na-Strumiłowa,

Szczyty-Dzięciołowo: -tów-Dzięciołowa,

Szlas-Lipno: Szlas-Lipna.

II. PRZYMIOTNIKI

Formy przymiotników odmiejscowych wykazują dużą wariantywność. Przy nazwie urzędowej powinna jednak znaleźć się jedna postać przymiotnika. Przymiotniki podawano zgodnie z poniżej przytoczonymi zasadami. W przypadku wątpliwości, którą postać wybrać, sprawdzano:

Monitor Polski,

Wielki słownik ortograficzny PWN wyd. II Warszawa 2006,

Słownik nazw miejscowości i mieszkańców, oprac. Aleksandra Kubiak-Sokół, wyd. PWN Warszawa 2007.

Jeśli były wątpliwości, którą formę przymiotnika wybierać (krótszą czy dłuższą), sprawdzano frekwencję nazwisk na *-ski* w *Słowniku nazwisk współcześnie w Polsce używanych* K. Rymuta, wybierając postać liczniej poświadczoną w nazwiskach.

1. Przymiotniki od nazw jednoczłonowych – zasady ogólne:

a) Przymiotniki odmiejscowe na *-ski*, od nazw dwusylabowych na ogół tworzą za pomocą rozbudowanego sufiksu *-owski*, np.

Czachy: czachowski a. czaski – wybierano formę czachowski,

Guty: gutowski a. gucki – wybierano formę gutowski,

Grochy: grochowski a. groski – wybierano formę grochowski,

Cedry: cedrowski a. cedrski – wybierano formę cedrowski,

Cieszce: cieszewski a. cieski – wybieramy formę cieszewski,

Łozy: łozowski a. łoski – wybierano formę łozowski,

Undy: undowski a. undzki – wybierano formę undowski.

b) Przymiotniki zakończone na *-ski* od nazw wielosylabowych na ogół tworzą za pomocą prostego sufiksu *-ski*, np.

Cimochy: cimoski,

Dołęgi: dołęgowski a. dołęski – wybierano formę dołęski,

Chodory: chodorowski a. chodorski – wybierano formę chodorski.

c) Jeśli sufiks *-ski* dodany jest do tematu zakończonego na określoną spółgłoskę, wówczas powstała grupa spółgłoskowa ulegała uproszczeniu, np.

Biecz: biecki,
Rybnik: rybnicki,
Tychy: tyski.

d) Przymiotniki od nazw zakończonych na *-ki* tworzą za pomocą sufiksu *-(e)cki*, np.

Dudki: dudecki, nie: *dudkowski*,
Kołaki: kołacki, nie: *kołakowski*,
Panki: panecki,
Bujaki: bujacki,
Buraki: buracki,
Marki: marecki,
Witki: witecki,
Daleki: dalecki,
Chodźki: chodziecki.

e) Ustalenia szczegółowe:

I. Nazwa zakończona na:	Przymiotnik	Przykłady:
-bla/-ble/-dla/-dle	-belski	Wróble: <i>wróbelski</i>
-dry	-derski	Olendry: <i>olenderski</i>
-enie	-eński	Sokolenie: <i>skoleński</i>
-icha	-iski	Borucicha: <i>boruciski</i>
-iska	-iski	Chlewiska: <i>chlewiski</i> Stawiska: <i>stawiski</i>
-iste	-istecki	Jemieliste: <i>jemielistecki</i>
-iszcze	-iski	Gliniszcze: <i>gliniski</i>
-iszki	-ski	Grygieliszki: <i>grygieliski</i>
-izna/-yzna	-iżniański	Rutkowszczyzna: <i>rutkowszczyżniański</i>
-ła/-ło/-łe, -ła/-ło/-łe	-elski	Koźle: <i>kozielski</i> Nakło: <i>nakielski</i>
-na/-no/-ne/-ny	-eński czasami: -nieński	Rudna: <i>rudzieński</i> Pieniężno: <i>pieniężeński</i> Bartne: <i>bartneński</i> Duchny: <i>ducheński</i> Kamienna: <i>kamienieński</i> Krosno: <i>krośnieński</i> Chełmno: <i>chelmiński</i>

	czasami: -iński/-yński rzadko: -ański	Opoczno: <i>opoczyński</i> Pajęczno: <i>pajęczański</i>
-nia	-niański	Rudnia: <i>rudniański</i>
-nin	-niński	Marynin: <i>maryniński</i> , nie: <i>maryński</i>
-sie (n. odimienna)	-ewski	Gosie: <i>gosiewski</i> Basie: <i>basiewski</i>
-sie (n. odapelatywna)	-ski	Osie: <i>oski</i> Łosie: <i>łoski</i>
-sk, -sko, -skie	-ski	Gdańsk: <i>gdański</i> Busko-Zdrój: <i>buski</i> Danowskie: <i>danowski</i>
-sse	-owski	Osse: <i>ossowski</i> Bosse: <i>bossowski</i>
-śle	-sielski	Chruśle: <i>chrusielski</i> Cieśle: <i>ciesielski</i>
-tcza	-czański/-ecki	Chotcza: <i>chotecki</i> Ciotcza: <i>ciotczański</i>
-wia	-ański	Dawia: <i>dawiański</i>

II. Nazwa	Przymiotnik
Wola	wolski
Wólka	wólczański
Wieś	wiejski
Góra	górski
Górka	górecki
Las	leski
Łazy	łazowski

2. Przymiotniki od nazw zestawionych (bez łącznika) tworzy się w zależności od typu zestawienia:

a) Typ: rzeczownik + przymiotnik → przymiotnik tworzy się wyłącznie od 1. członu,
np.

Gliczarów Dolny: gliczarowski,
Ostrów Szlachecki: ostrowski,
Ujków Nowy: ujkowski,
Biczyce Dolne: biczycki.

b) Typ: przymiotnik + rzeczownik -> człon 1. + interfiks „o” + przymiotnik od członu 2., np.

Czarna Góra: czarnogórski,
Nowa Wieś: nowowiejski,
Sępolski Dwór: sępolskodworski.

Wyjątek: Jeśli 1. człon brzmi: *Mały, Duży* pomija się go w momencie tworzenia przymiotnika, zatem przymiotnik od nazwy *Duży Potok* to *potocki*.

c) Typ: rzeczownik w mianowniku + rzeczownik w dopełniaczu -> przymiotnik tworzy się tylko od 1. członu, np.

Poręba Żegoty: porębski,
Lubin Rudolty: lubiński.

d) Tylko od 2. członu – jeśli człon pierwszy to na przykład: *Kolonia, Dąbrowa, Rumunki*, zaś człon drugi jest odmiejscowy, np.

<i>Kolonia Sejny:</i>	<i>sejneński,</i>
<i>Kolonia Lipsk:</i>	<i>lipski,</i>
<i>Kolonia Przerośl:</i>	<i>przeroski,</i>
<i>Rumunki Likięckie:</i>	<i>likięcki,</i>
<i>Kolonia Bystrzyca:</i>	<i>bystrzycki,</i>
<i>Kolonia Bystrzycka:</i>	<i>bystrzycki</i> , nie: <i>koloński</i> (mimo że w UN: <i>koloński</i>),
<i>Kolonia Domaszewnica:</i>	<i>domaszewnicki,</i>
<i>Kolonia Domaszewska:</i>	<i>domaszewski</i> (mimo że UN: <i>koloński</i>),
<i>Kolonia Emska:</i>	<i>emski</i> (tak też UN),
<i>Kolonia Kielczewice Dolne:</i>	<i>kielczewicki,</i>
<i>Kolonia Łaziska:</i>	<i>łaziski,</i>
<i>Kolonia Nieszawa:</i>	<i>nieszawski,</i>
<i>Kolonia Partyzantów:</i>	<i>partyzancki,</i>
<i>Kolonia Potok Wielki:</i>	<i>potocki,</i>
<i>Kolonia Siedliska:</i>	<i>siedliski,</i>
<i>Kolonia Siedliszczki:</i>	<i>siedliszecki,</i>
<i>Kolonia Sitno:</i>	<i>sicieński,</i>
<i>Kolonia Wolańska:</i>	<i>wolański</i> , nie: <i>koloński</i> ,
<i>Kolonia Wrzelów:</i>	<i>wrzelowski,</i>
<i>Kolonia Zamek:</i>	<i>zamecki,</i>

ale:

Majdan Skrzyniecki: majdański,
Wola Jurkowa: wolski,
Wólka Abramowska: wólczanski.

3. Przymiotniki od nazw zestawionych (z łącznikiem) tworzymy:

a) Najczęściej od obu członów (z łącznikiem), np.

Bielsko-Biała: bielsko-bialski,

Rutki-Jatki: rutecko-jatecki,
Rydzewo-Świątki: rydzewsko-świętecki,
Siennica-Pietrasze: siennicko-pietraski.

b) Tylko od 1. członu – jeśli człon 2. to *Kolonia, Osada, Folwark, Parcele, Osiedle, Leśniczówka, Buda, Młyn, Zdrój, Wola, Majdan* itp., np.

Niegardów-Kolonia: niegardowski,
Uniejów-Parcela: uniejowski.

III. Reguły pisowni wieloczłonowych nazw miejscowości z łącznikiem „-” określa uchwała ortograficzna Nr 11 Rady Języka Polskiego w sprawie użycia łącznika w wieloczłonowych nawach miejscowości (przyjęta na posiedzeniu plenarnym 4 maja 2004 r.).

Z łącznikiem piszemy nazwy miejscowości, jeśli są złożone z dwóch lub więcej członów, które wspólnie identyfikują jednostkę administracyjną lub geograficzną, a więc miejscowość lub jej część, np. dzielnicę: *Bielsko-Biała, Busko-Zdrój, Ceków-Kolonia, Kalwaria-Lanckorona, Krynica-Zdrój, Rutka-Tartak, Warszawa-Okęcie, Warszawa-Śródmieście; Bielsko-Biała-Lipnik, Warszawa-Praga-Północ*. Nie piszemy z łącznikiem nazw miejscowych, w których jeden z członów nazwy miejscowej (przymiotnik) pozostaje w związku zgody z głównym członem nazwy (rzeczownikiem), np.: *Dąbrówka Nowa, Nowy Sącz, Przewóz Stary, Łęgonice Małe*, a także wtedy, kiedy pierwszym członem nazwy są wyrazy: *Kolonia, Osada, Osiedle*, np.: *Kolonia Ostrów* (jak *Kolonia Ostrowska*), *Kolonia Wronów* (jak *Kolonia Wronowska*), *Osiedle Wilga, Osada Konin, Osada Leśna*.

UZASADNIENIE (opracowane przez prof. dr hab. Aleksandrę Cieślikową)

1. Nazwy własne różnią się od nazw pospolitych, trudno więc stosować takie same kryteria ortograficzne i słotwórcze wobec jednej i drugiej grupy. Nazwy własne przede wszystkim identyfikują ludzi, miejsca, zespoły, instytucje itp.

2. Nazwy zestawione miejscowości wynikły z różnych procesów pozajęzykowych: łączenie miejscowości, dzielenie, zmiana charakteru jednostki osadniczej. W obowiązującym w obiegu publicznym użyciu nazw (pisowni i odmianie), por. *Wykaz urzędowych nazw miejscowości w Polsce Warszawa 1980–1982* (kodyfikacja prawna), przyjęto pisownię z łącznikiem według reguły ze *Słownika ortograficznego* pod red. M. Szymczaka. Cytuję za wyd. piątym z 1981 r., s. 106: „nazwy miejscowe złożone z dwóch lub więcej rzeczowników oznaczające jednostkę administracyjną lub geograficzną piszemy z łącznikiem: *Skarżysko-Kamienna, Bielsko-Biała, Jaworzno-Szczakowa ... Busko-Zdrój, Kudowa-Zdrój, Kalwaria-Lanckorona*”. Ten przepis w stosunku do nazw miejscowych był stosowany od 1975 roku. W 6. wydaniu *Słownika ortograficznego* S. Jodłowskiego i W. Taszyckiego (Wrocław 1967) czytamy: Ponadto zastosowanie ma łącznik w następujących zestawieniach ... 3) „w nazwach miejscowych, które się składają z dwóch członów rzeczownikowych, np. *Kraków-Bonarka, Warszawa-Okęcie, Busko-Zdrój, Przemyśl--Zasanie, Skarżysko-Kamienna*”.

3. W pracach Komisji Ustalania Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych ta reguła użycia łącznika przyczynia się do względnie jednolitego traktowania nazw o różnej genezie:

a) Zestawienia (złożenia) wynikają z połączenia nazw dwóch miejscowości, w których drugi człon nazwy może być pochodzenia przymiotnikowego, np. *Bielsko-Biała, Skarżysko-Kamienna* lub rzeczownikowego: *Czechowice-Dziedzice, Kalwaria-Lanckorona, Warszawa-Okęcie*.

b) W zestawionych nazwach miejscowości z Mazowsza i Podlasia drugi człon nazw był dodawany w procesie dzielenia miejscowości: *Borkowo-Adamy*, *Borkowo-Boksy*, *Borkowo-Falenta*. W użyciu lokalnym miejscowość jest identyfikowana głównie przez drugi człon nazwy.

c) W zestawieniach identyfikujących miejscowość często drugi człon rzeczownikowy ma pochodzenie odapelatywne: *Kolonia*, *Osada*, *Osiedle*, *Parcele*, *Tartak*, *Wieś*, *Zdrój* itp. W nazwie własnej drugi człon (pisany dużą literą) nie stanowi wyrazu pospolitego, np. jednostki osadniczej (*Kolonia* nie jest już *kolonią*, *Osada* – *osadą*), ale wspólnie z pierwszym oznacza miejscowość, często odróżniając ją od innych: *Sochaczew* i *Sochaczew-Wieś*, *Zalesice-Kolonia*, *Rokotów-Kolonia*, *Rutka-Tartak*. Nadrzędną funkcją nazw: *Busko-Zdrój*, *Krynica-Zdrój*, *Wysowa-Zdrój* jest identyfikacja miejscowości, a nie informacja o jej charakterze.

4. *Nowy słownik ortograficzny PWN* (PWN, Warszawa 1998) pod red. E. Polańskiego zamieszcza regułę (s. LXVI, 48), powtórzoną w następnych wydaniach tego słownika (również w wydaniu z 2003 roku): „Jeżeli nazwa miejscowa składa się z dwu członów rzeczownikowych, które oznaczają (genetycznie) dwie względem siebie administracyjnie równorzędne miejscowości, stosuje się łącznik, np. *Brzesko-Okocim*, *Jaworzno-Szczakowa*, *Kalwaria-Lanckorona*, *Kobyle-Gródek*, *Konstancin-Jeziorna*, *Skarżysko-Kamienna*”. Pod tym przepisem zamieszczona jest uwaga autorów słownika: „To zalecenie jest nowością wobec przepisów zawartych w «Słowniku ortograficznym» M. Szymczaka”.

Prof. Z. Saloni zwrócił uwagę, że przytoczone wyżej zalecenie pisowni z łącznikiem nazw miejscowości nie jest nowością w stosunku do *Słownika ortograficznego* M. Szymczaka. Nowością w stosunku do *Słownika* M. Szymczaka jest pisownia typu *Kraków Płaszów* i *Busko Zdrój*.

5. O nazwach typu *Kraków Płaszów*, *Katowice Bogucice*, *Wrocław Nowy Dwór* i *Busko Zdrój* autorzy *Nowego słownika ortograficznego* PWN piszą, że stosunek członów jest znaczeniowo nierównorzędny. Trudno od użytkownika nazw wymagać wiedzy o genetycznej, administracyjnej, znaczeniowej (określenia te mogą odnosić się albo do miejscowości, albo do nazwy) równorzędności czy nierównorzędności nazw (?) czy miejscowości (?). Mogą się połączyć 2 wsie, z których druga nazywa się *Zdrój* lub *Zdroje* (9 wsi o tej nazwie w Polsce). Będą administracyjnie równorzędne. *Bagienice-Folwark* nie są folwarkiem, a miejscowość *Zalesice-Kolonia* nie jest kolonią tylko wsią. Podstawową funkcją nazw własnych jest identyfikacja i dyferencjacja obiektów, nie zaś informacja semantyczna. Wiadomo, że przy przejściu do kategorii nazw własnych apelatywa zmieniają funkcję, a więc i tracą pierwotne znaczenie.

6. Pisownia z łącznikiem występowała już wcześniej, przed reformą ortografii. W *Skorowidzu miejscowości Rzeczypospolitej Polskiej* opracowanym na podstawie pierwszego powszechnego spisu ludności z dnia 30 IX 1921 r. widnieje *Krynica-Zdrój* z łącznikiem, *Rokitnica-Kąty*, kolonia wsi *Rokitnica*.

7. Wszystkie zmiany dotyczące formy nazwy (nawet łącznika) muszą być ogłaszane w odpowiednich rozporządzeniach, zaś za rozporządzeniami prawnymi (*Dziennikiem Ustaw*) idą zmiany pieczętek, dowodów, dokumentów (szczególnie wtedy, kiedy miejscowość jest siedzibą władz gminy).

Obecnie według przepisów zawartych w *Nowym słowniku ortograficznym PWN* pod red. E. Polańskiego w 29 nazwach gmin należałoby zlikwidować łącznik, gdyż mają one w drugim członie nazwę odapelatywną: *Zdrój*, *Osada*, *Ośrodek*, *Letnisko*, *Kolonia*, *Huta*, *Stacja* itp., a nazw innych miejscowości, w których należałoby zlikwidować łącznik, aby zachować konsekwencję, są tysiące.